

Eluleib. Ka paastu ja patukahetsuse ajal annab Taevane Isa meile hingamist – unistus Taevasest Linnast toidab meie lootust nii nagu kord toidab seesama Taevalinn meid. Meie põhitoidus ajalikus elus on aga osadus Jeesusega – ka täna soovib Ta üheskoos minna üles mäele ja istuda maha meiega – oma jüngritega. Meie jaoks on selleks mäeks Kristuse altar, millel on Tema Sõna ja Tema Ihu – see on Taevase Pühalinna maine peegeldus. Kord istub Jeesus oma jüngritega päris Taevalinnas.

Tundkem siis siin ajas ära Kristuse altar kui kohtumispaik Jeesusega koos olemiseks ja lausugem kogu südamest: „Ma rõõmustasin kui mulle öeldi – „Läheme Issanda kotta!“ Olgu see eelmaitseks Jeesusega koos istumisest Taevases Linnas.

Paastuaja IV pp: Missa Algussalmid *Laetare Ierusalem* – AMS 60 1–2; Ant. Js 66:10–11 järgi (g00776); Salm Ps 122:1b (g00776a)

Antifoon: Rõõmusta, Jeruusalemm [Taevane Pühalinn], ja tulge kokku kõik, kes teda armastate; juubeldage rõõmuga kes, olete olnud kurvad; et saate ülistades küllastuda oma troostirindadest. *Salm:* Ma rõõmustasin, kui mulle öeldi: * «Lähme Issanda kotta!».

Ladina tekst (<https://escience-center.uni-tuebingen.de/gregorien/chant/id/4799/0/en>) *Antifoon:* **Laetare Ierusalem: et conventum facite omnes qui diligitis eam: gaudete cum laetitia,**

qui in tristitia fuistis: ut exsultetis, et satiemi ab uberibus consolationis vestrae. *Salm:* Laetatus sum in his quae dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus.

Inglise tekst (GM 259): *Antifoon:* Rejoice, O Jerusalem; and gather round, all you who love her; rejoice in gladness, after having been in sorrow; exult and be replenished with the consolation flowing from her motherly bosom. *Salm:* I rejoiced when it was said unto me: "Let us go to the house of the Lord."

Eesti tekst Piiblist 10 Rõõmustage koos Jeruusalemmaga ja hõisake tema pärast kõik, kes teda armastate! Olge väga rõõmsad koos temaga kõik, kes te tema pärast leinasite, 11 et võite imeda ja küllastuda tema troostirindadest, et võite juua ja ennast kosutada tema ohtrast emarinnast!

Ladina tekst Vulgatast: 10 laetamini cum Hierusalem et exultate in ea omnes qui diligitis eam gaudete cum ea gaudio universi qui lugetis super eam 11 ut sugatis et repleamini ab ubere consolationis eius ut mulgeatis et deliciis affluatis ab omnimoda gloria eius

Paastuaja IV pp: Vana Testament 4Ms 20:2b, 3a, 5end, 6–13 VT Missale Ambrosianumi järgi (Dominica V Post Epiphaniam), mis on seotud EV Lk 9:10–17 (par. Jh 6:1–15).

Kogudusel aga ei olnud vett. Siis nad kogunesid Moosese ja Aaroni vastu. Ja rahvas riidles Moosese, nad rääkisid ning ütlesid nõnda: «Oleksime ometi meigi hinge heitnud, siis kui meie vennad hinge heitsid Issanda ees! Miks tõite Issanda koguduse, meid ja meie loomad, siia kõrbe surema? Miks tõite meid ära Egiptusest, tuues meid siia pahasse paika? Ei ole see vilja ega viigimarja, viinapuu ega granaatõuna paik, ja joomiseks ei ole vett!» Aga Mooses ja Aaron tulid rahvakogu eest kogudusetelgi ukse ette ja heitsid silmili maha. Siis ilmutas ennast neile Issanda auhiilgus. Ja Issand rääkis Moosese, öeldes: «Võta kepp ja kogu kokku kogudus, sina ja su vend Aaron, ja öelge nende nähes kaljule, et see annaks vett! Sina too neile kaljust vesi välja ning jooda kogudust ja nende loomi!» Siis Mooses võttis Issanda eest kepi, nagu teda oli kästud. Ja Mooses ja Aaron kogusid koguduse kalju ette; ja ta ütles neile: «Kuulge nüüd, te vastupanijad! Kas peame tooma teile vee välja seitsamast kaljust?» Siis Mooses tõstis oma käe üles ja lõi oma kepiga kaks korda kaljut, ja palju vett tuli välja ning kogudus ja nende loomad said juua. Aga Issand ütles Moosesele ja Aaronile: «Sellepärast et te ei uskunud minusse ega pidanud mind pühaks Iisraeli laste silme ees, ei saa teie viia seda kogudust sellele maale, mille mina neile annan!» 13 See oli Meriba vesi, kus Iisraeli lapsed riidlesid Issandaga ja tema näitas ennast neile pühana.

Paastuaja IV pp: Missa graduaallaul *Laetatus sum* – AMS 060 3–4; Vastuslaul: Ps 122:1b (g00777); Salm Ps 122:7 järgi (g00777a)
Vastuslaul: Ma rõõmustasin, kui mulle öeldi: «Lähme Issanda kotta!» *Salm:* Rahu valitsegu su müüride vahel, hea käekäik su tornides!

Ladina tekst (<https://escience-center.uni-tuebingen.de/gregorien/chant/id/4803/0/en>) *Responsoorium:* **Laetatus sum in his quae dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus.** *Salm:* Fiat pax in virtute tua: et abundantia in turribus tuis.

Inglise tekst (GM 260) *Responsoorium:* I rejoiced when it was said unto me: "Let us go to the house of the Lord." Let peace reign within your walls, and abundance in your towers. *Salm:* Let peace reign within your walls, and abundance in your towers.

Paastuaja IV pp: Epistel Gl 4:22–5:1a

On ju kirjutatud, et Aabrahamil oli kaks poega, üks teenijaga ja teine vaba naisega. Teenija poeg oli sündinud lihliku loomuse järgi, vaba naise poeg aga töotuse kaudu. Siin on võrdpildid: need kaks naist tähendavad kahte lepingut, üks Siinai mäelt orjapõlvaks, see on Haagar – Haagar on ju Siinai mägi Araabias ja vastab nüüdsele Jeruusalemmale, sest see orjab koos oma lastega; ent ülalasu Jeruusalemm on vaba naine, kes on meie ema. Sest on kirjutatud: «Rõõmusta, sigimatu, kes sa ei kannu ilmale; hõiska ja hüüa, kes sa ei ole lapsevaevas, sest üksildasel on enam lapsi kui sellel, kellel on mees!» Teie aga, vennad, olete lisaki kombel töotuselapsed. Kuid just nagu tollal lihliku loomuse järgi sündinu kiusas taga vaimu järgi sündinut, nõnda ka nüüd. Kuid mida ütleb kirjasõna? «Kihuta välja teenija ja tema poeg, sest teenija poeg ei tohi pärida koos vaba naise pojaga!» Niisiis, vennad, † meie ei ole teenija, vaid vaba naise lapsed. Vabaduseks on Kristus meid vabastanud.

Paastuaja IV pp: Missa tractus *Qui confidunt in domino* – AMS 060 5; S1 Ps 125:1 järgi (g00779); S2 Ps 125:2 järgi (g00779a)

Salmid 1–2: (1) Kes loodavad Issanda peale, on nagu Siioni mägi; Jeruusalemma asukad ei kõigu iialgi. 2 Nii nagu mäed on tema ümber, nõnda on Issand on oma rahva ümber nüüd ja igavesti.

Ladina tekst (<https://escience-center.uni-tuebingen.de/gregorien/chant/id/6678/0/en>) *Salm 1:* **Qui confidunt in Domino sicut mons Sion non commovebitur in aeternum qui habitat in Ierusalem.** *Salm 2:* Montes in circuitu eius: et Dominus in circuitu populi sui, ex hoc nunc et usque in saeculum.

Inglise tekst (GM 261–262) (1) Those who trust in the Lord are like Mount Zion; the inhabitants of Jerusalem shall never be shaken. (2) As the mountains are round about Jerusalem, so the Lord is round about his people, from this time forth and for evermore.

Eesti tekst Piiblist 1 Kes loodavad Issanda peale, on nagu Siioni mägi, mis ei kõigu, vaid püsib igavesti. 2 Jeruusalemma ümber on mäed ja Issand on oma rahva ümber nüüd ja igavesti.

Ladina tekst Rooma Psaltrist 124.1 CANTICUM GRADUUM Qui confidunt in Domino sicut mons Sion non commovebitur in aeternum qui habitat 124.2 in Hierusalem montes in circuitu eius et Dominus in circuitu populi sui ex hoc nunc et usque in saeculum

Paastuaja IV pp: Evangeelium Jh 6:1–15: evangeelium Karl Suure leksionaari järgi

Pärast seda läks Jeesus teisele poole Galilea ehk Tibeeriase järve. Ja temaga läks kaasa suur rahvahulk, sest nad olid näinud tunnustähti, mida ta haigetele tegi. Aga Jeesus läks mäele ning istus sinna koos oma jüngritega. Ent paasa,

juutide püha, oli ligi. Kui nüüd Jeesus oma silmad üles tõstis ja nägi palju rahvast enese juurde tulevat, siis ta ütles Filippusele: „Kust me ostame leiba, et need saaksid süüa?” Aga seda ta ütles teda proovile pannes, sest ta teadis küll, mida ta kavatses teha. Filippus vastas talle: „Isegi kahesaja teenari eest ostetud leibadest ei jätku neile, et igaüks pisutki saaks.” Andreas, üks ta jüngritest, Siimon Peetruse vend, ütles talle: „Siin on üks poiss, kellel on viis odraleiba ja kaks kalakest. Kuid mis sellest saab nii paljudele?” Jeesus ütles: „Pange inimesed istuma!” Seal paigas oli palju rohtu. Siis istusid nad maha, seal oli arvult umbes viis tuhat meest. Jeesus võttis nüüd leivad, tänas Jumalat ja andis neile, kes maas istusid, samuti ka kalakestest, niipalju kui nad tahtsid. Aga kui nende kõhud olid täis saanud, ütles Jeesus oma jüngritele: „Koguge ülejäänud palakesed kokku, et midagi ei läheks raisku!” Siis kogusid nad viiest odraleivast kokku kaksteist korvitäit palakesi, mis oli sööjatest üle jäänud. Kui nüüd rahvas nägi tunnustähte, mille Jeesus oli teinud, ütlesid nad: „Tema on tõesti see prohvet, kes peab tulema maailma.” Nüüd sai Jeesus aru, et nad tahavad tulla ja teda vägisi kuningaks teha, ja ta tõmbus mägedesse üksindusse.

PA IV pp: Missa ohvrilaul *Laudate dominum quia benignus est* – AMS 060 6–9; Ant. (g00781) Ps 135:3, 6 järgi, S1–3 (g00781 a–c) Ps 135:5 (134:1), 135:13, 14, 135:20,21 järgi

Antifoon: Kiitke Issandat, sest Tema on hea, mängige Tema Nimele, sest Ta on armuline. Kõik, mis Issandale meeldib, teeb ta taevas ja maa peal.

Ladina tekst (<https://gregorien.info/chant/id/4854/0/en>): **Antifoon: Laudate Dominum quia benignus est: psallite nomini eius, quoniam suavis est: omnia quaecumque voluit, fecit in caelo et in terra. Salm1:** Qui stans in domo Domini in atriis domus Dei nostri: quia ego cognovi, quod magnus est Dominus et Deus noster prae omnibus diis. **Salm 2:** Domine, nomen tuum in aeternum et memoriale tuum in saecula saeculorum: iudicabit Dominus populum suum et in servis suis consolabitur. **Salm 3:** Qui timebis Dominum benedicite eum: benedictus Dominus ex Sion, qui habitat in Ierusalem.

Inglise tekst (GM 262): **Antifoon:** Praise the Lord, for he is loving; sing in honour of his name, for he is gracious. He has accomplished whatever he resolved to do in heaven and on earth.

Eesti tekst Piiblist: 3 Kiitke Issandat, sest Issand on hea; mängige tema nimele, sest see on kaunis! 6 Kõik, mis Issandale meeldib, teeb ta taevas ja maa peal, meredes ja kõigis mere sügavikes.

Paastuaja IV pp: Missa armulaulaul *Ierusalem que aedificatur* – AMS 060 10–12; Ant. Ps 122:3–4 järgi (g00782); Salm Ps 122:1b või 5 (g00782a)

Antifoon: Jeruusalemm [Taevane Pühalinn], kes oled ehitatud kui hästi kokkuliidetud kants [linn] – sinna lähevad kõik suguharud, Issanda suguharud, kiitma Sinu nime Issand. **Salm:** Ma rõõmustasin, kui mulle öeldi: * «Lähme Issanda kotta!»

Ladina tekst (<http://gregorien.info/chant/id/930/0/en>) **Antifoon: Ierusalem quae aedificatur ut civitas, cuius participatio eius in idipsum: illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini, ad confitendum nomini tuo, Domine.**

Inglise tekst: (GM 263–264) Jerusalem, built as a city whose parts are bound firmly together! It is there that the tribes go up, the tribes of the Lord, to give thanks unto your name, O Lord.

Eesti tekst Piiblist: 3 Jeruusalemm, kes oled ehitatud nagu hästi kokkuliidetud linn, 4 kuhu läksid üles suguharud, Issanda suguharud tunnistuseks Iisraelele tänama Issanda nime.

Paastuaja IV pp: (II) Vespri Maarja kiituslaulu antifoon *Subiit ergo* – C 005043 Jh 6:3 järgi

Jeesus läks üles mäele ja istus sinna oma jüngritega.

Ladina tekst (Cantus 005043) *Subiit ergo in montem Jesus et ibi sedebat cum discipulis suis*

Inglise tekst (Br 152) Jesus went up into a mountain, and there he sat with his disciples.

PÄEVAPALVED (ülestõusmisajal tänapalve; lähima pp ja/või püha algussalmid; [pühakuga ja/või mõne isikuga seotud päev]; [temaatiline palve]; lähima pp ja/või püha Ev; [lähima(te) kirikupüha(de) meenutamise]; lähima pp ja/või p. Ep) **Palugem.** Kõigeväeline Jumal, † Halastaja ja Armuline Taevane Isa, * meie täname Sind, † et isegi keset Kristuse kannatusaega annad Sa meile rõõmsat hingamist. / Me palume Sind, † et me võiksime kogu südamest Sinu armu ja lohutust vastu võtta * ja laulda kiitust Jumala Pühale Taevalinnale † kes on meile lohutavaks emaks. / Kristuse, † meie Issanda läbi. / **Kõik:** Amen.

Me täname Sind, † et Sa oled meile Päästjaks andnud oma Poja Jeesuse Kristuse, * ja et Sa Tema kaudu meid lakkamatult ja heldelt toidad. / Me palume, † et kogu inimkond oleks ka tänasel päeval toidetud; * ja kõikidel oleks vajaduse kohaselt nii vaimu- kui ihutoitu. / Kõiges selles täiuses, mida Sa armulikult meieni ulatad, † ära luba meid unustada, et toidusest tähtsam on toitja ise * ja see imeline tõsiasi, † et Jeesus meie ja kõikide oma jüngritega ühises osaduses koos on. / Kristuse, † meie Issanda läbi. / **Kõik:** Amen.

Me täname Sind, † et Sa oled meid juba siin maailmas teinud vabaks; * ja palume, † et Jumala Püha Linn, Taevane Jeruusalemm – meie lõpliku vabaduse ema † – oleks alati meie unistustes. / Anna armu, † et me taipaksime vabaduse kingi suurust * ja meil oleks õiget tunnetust taibata Püha Pauluse õpetussõnu: † „Vabaduseks on Kristus meid vabastanud“. / Kristuse, † meie Issanda läbi. / **Kõik:** Amen.

VASTUSLAUL 154 Resp: Ps 122 järgi (EJ)

Eespalvetaja: Rõõmusta Sa Püha Taevalinn: * juubeldage, kes olete olnud kurvad. **Rahvas:** sama

Eespalvetaja: Ma rõõmustasin, kui mulle öeldi: «Lähme Issanda kotta!» **Rahvas:** juubeldage, kes olete olnud kurvad.

Eespalvetaja: Meie jalad seisid su värvais, Jeruusalemm. **Rahvas:** juubeldage, kes olete olnud kurvad.

E: Issanda, meie Jumala koja pärast † tahan ma otsida sulle head. **Rahvas:** juubeldage, kes olete olnud kurvad.

Eespalvetaja: Au olgu Isale ja Poja⁹le⁸ ja⁷ Püha⁵le⁴ Vai³mu²le¹! **Kõik:** kordavad algusest.